

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Рішенням Вченої ради
 Центру гуманітарної освіти
 Національної академії наук України
 від 23 квітня 2023 р.
 (протокол № 3)
 Голова Вченої ради
 В.А. Рижко

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПРАНТУРИ ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ В 2023 РОЦІ

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання в аспірантурі для здобуття наукового ступеня доктора філософії

Адреса Центру, телефон	Галузь знань		Спеціальність		Ліцензійний обсяг	Нормативний термін навчання
	Шифр	Назва	Код	Назва	Денна форма навчання	
Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України, вул. Трьохсвятительська, 4, тел. (044) 278-30-13	03	Гуманітарні науки	033	Філософія	5 осіб	4 роки

1. Загальні положення

1.1. Правила прийому до аспірантури Центру гуманітарної освіти Національної академії наук України (далі – ЦГО НАН України) розроблені на основі законів України «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276.

1.2. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до ЦГО НАН України приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

1.3. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.4. Підготовка в аспірантурі здійснюється за очною або заочною формою навчання.

Аспіранти денної форми навчання:

- отримують державну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням у відповідності з чинним законодавством України;
- іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються гуртожитком для несімейних.

1.5. Організацію прийому вступників до ЦГО НАН України здійснює приймальна комісія, склад якої затверджує директор ЦГО НАН України наказом.

1.6. Підготовка громадян України в аспірантурі ЦГО НАН України здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

1.7. Прийом до аспірантури здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання.

1.8. Вступні випробування до аспірантури проводяться відповідними комісіями.

1.9. Забороняється одночасне навчання на денній формі навчання за кількома спеціальностями (спеціалізаціями, освітніми програмами) за державним замовленням.

1.10. Для прийняття та розгляду апеляційних заяв вступників щодо результатів проведених ЦГО НАН України вступних іспитів та випробувань наказом директора ЦГО НАН України додатково може створюватись апеляційна комісія.

2. Особливості прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства

1. Прийом на навчання до закладів вищої освіти іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «Про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України», постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536, наказом Міністерства освіти і науки України від 02 грудня 2019 року № 1498 «Про затвердження Порядку встановлення квот для здобуття вищої освіти іноземцями та особами без громадянства в межах обсягів державного замовлення відповідно до міжнародних договорів України», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 153/34436.

Громадяни Російської Федерації та Республіки Білорусь, які не мають посвідки на постійне (тимчасове) проживання в Україні, приймаються на навчання за індивідуальним дозволом Міністерства освіти і науки України.

2. Іноземці та особи без громадянства (далі – іноземці) можуть здобувати вищу освіту за кошти фізичних та/або юридичних осіб, якщо іншого не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між закладами вищої освіти про міжнародну академічну мобільність.

Прийом іноземців та осіб без громадянства, зокрема закордонних українців, які постійно проживають в Україні, громадян Республіки Польща, осіб, яких визнано біженцями, та осіб, які потребують додаткового захисту, на місця державного замовлення проводиться відповідно до пункту 6 розділу III цього Порядку. Прийом інших категорій іноземців до закладів вищої освіти на навчання на місця державного замовлення здійснюється в межах квот для іноземців.

Прийом на навчання іноземців для здобуття вищої освіти проводиться на акредитовані освітні програми. Заклади вищої освіти також можуть приймати іноземців для навчання за програмами підготовчого факультету (підрозділу), з вивчення державної мови та/або мови навчання, а також для здобуття післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та стажування.

3. Прийом іноземців на навчання може проводитись очно та/або дистанційно.

Термін дії запрошення на навчання становить не більше одного року з дати його реєстрації в Автоматизованій системі «Електронний журнал» уповноваженого Міністерством освіти і науки України державного підприємства.

Брати участь у дистанційному прийомі можуть іноземці, які отримали запрошення на навчання, зареєстроване в Автоматизованій системі «Електронний журнал» уповноваженого Міністерством освіти і науки України державного підприємства, отримали комплекс послуг з інформаційної та консультаційної підтримки, а також отримали візу для в'їзду в Україну (крім громадян країн безвізового в'їзду) з метою навчання або здійснили процедуру легалізації документів про освіту в країні їх видачі: (здійснили легалізацію в Міністерстві закордонних справ (МЗС) країни, яка видала документ про освіту; здійснили легалізацію в консульському відділі дипломатичної установи України за кордоном (консульська легалізація або апостиль)).

Для організації дистанційного набору іноземних громадян на навчання для здобуття вищої освіти заклад освіти укладає угоду з партнерською організацією, що є резидентом країни походження вступників. Предметом угоди є надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників, організації прийому заяв вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному форматі.

Укладання угод закладами освіти України можливе з організаціями, що відповідають таким вимогам:

відповідність площі приміщень для дистанційного подання документів, проведення консультацій і вступних випробувань встановленим нормам карантинних обмежень у країні, де здійснюється набір;

забезпечення вступників засобами індивідуального захисту;

забезпечення процедури ідентифікації вступників з використанням технологій розпізнавання обличчя, яка включає перевірку персональних даних (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності)), біометричних даних та їх верифікацію;

забезпечення контролю дотримання вимог академічної доброчесності під час складання вступного іспиту для іноземців;

забезпечення місця збереження вилучених на час проходження вступного випробування телефонів, планшетних комп'ютерів та інших електронних пристроїв вступників;

забезпечення пристроєм пригнічення стільникової та інтернет мережі;

забезпечення відеоспостереження по периметру аудиторії, в якій відбувається вступний іспит для іноземців, шляхом встановлення не менше ніж двох відеокамер;

забезпечення технічного оснащення для відеозв'язку з екзаменаційною комісією закладу освіти у режимі реального часу (комп'ютер, відеокамера, мікрофон, телевізор або проектор з екраном);

наявність в аудиторії не менше як двох працівників для контролю за дотриманням вимог академічної доброчесності та технічного супроводу під час проведення вступного іспиту для іноземців;

забезпечення усіх вступників індивідуальними комп'ютерами з підключенням до онлайн-платформи закладу, через яку відбуватиметься вступний іспит для іноземців;

забезпечення проведення консультацій і тренувань перед вступним іспитом для іноземців з метою ознайомлення з правилами його складання в дистанційній формі і використання онлайн-платформи;

забезпечення відеозапису вступного випробування, передачі відеоматеріалу до закладу освіти через онлайн-платформу, зберігання інформаційних та відеоматеріалів після проведення вступного іспиту для іноземців протягом п'яти років у партнерській організації.

У разі дистанційного вступу іноземець надсилає засобами поштового зв'язку до закладу освіти легалізовані та нотаріально завірнені копії документів про попередню освіту. При першому перетині державного кордону України та після прибуття до закладу освіти іноземець передає оригінали документів особисто.

4. Зарахування вступників з числа іноземців на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися закладами вищої освіти:

1) двічі на рік у визначені Правилами прийому строки для здобуття ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра;

2) упродовж року для навчання в аспірантурі (ад'юнктурі, творчій аспірантурі, асистентурі-стажуванні), на підготовчому відділенні (факультеті).

Заклад вищої освіти обчислює бали/оцінки вступника на основі документа про попередній здобутий рівень освіти та встановлює мінімально необхідне для вступу значення кількості балів/оцінок із загальноосвітніх предметів, з яких проводиться вступний іспит для іноземців.

Зарахування іноземців на навчання на відповідний рівень вищої освіти здійснюється на основі документа про попередній здобутий рівень освіти за результатами вступних іспитів для іноземців з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

5. Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до закладів вищої освіти України на підставі наказів про зарахування. Підтвердженням факту навчання може бути довідка, сформована в ЄДЕБО.

6. Вимоги закладу вищої освіти щодо відповідності вступників із числа іноземців, які прибули в Україну з метою навчання, цьому Порядку та Правилам прийому, а також строки прийому заяв і документів, проведення вступного іспиту для іноземців та зарахування зазначаються у Правилах прийому та оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

7. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання у межах установлених квот для іноземців на підставі направлень Міністерства освіти і науки України.

8. Іноземці, які прибувають в Україну для участі в програмах академічної мобільності або для здобуття вищої освіти за узгодженими між українським та іноземним закладами вищої освіти освітніми програмами, приймаються на навчання з урахуванням договірних зобов'язань відповідних закладів вищої освіти.

9. Іноземці та особи без громадянства, зокрема закордонні українці, які постійно проживають в Україні, громадяни Республіки Польща, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, зокрема за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, за винятками, встановленими Конституцією України, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Закордонні українці, статус яких засвідчений посвідченням закордонного українця (крім осіб, які постійно проживають в Україні), можуть зараховуватись на навчання за державним замовленням у межах установлених квот для іноземців за вступним іспитом для іноземців з предметів, передбачених Правилами прийому.

Для вступу до ЦГО НАН України іноземець особисто подає до приймальної комісії заяву у паперовій формі.

До заяви іноземець додає:

1. документ (оригінал та його копію) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ;
2. додаток (оригінал та його копію) до документа про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ (за наявності);
3. копію паспортного документа іноземця або документа, що засвідчує особу без громадянства;
4. поліс медичного страхування, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України;
5. 4 фотокартки розміром 30x40 мм;
6. копію посвідчення закордонного українця;
7. дослідницька пропозиція з обраної наукової спеціальності або завірених в установленому порядку за місцем роботи/навчання кандидата список опублікованих наукових праць і винаходів українською або англійською мовою.
8. іноземці, які вступають на навчання за програми академічної мобільності, подають документи, затверджені правилами прийому до вищого навчального закладу та/або передбачені вимогами міжнародних програм та/або договорів, в рамках яких реалізується академічна мобільність.

Документи, зазначені у підпунктах 1 – 3 цього пункту, мають бути перекладені українською мовою з нотаріальним засвідченням перекладу.

Документи, зазначені у підпунктах 1 – 2 цього пункту, мають бути засвідчені в країні їх видачі у спосіб, який офіційно застосовується в цій країні для такого засвідчення, та легалізовані відповідною закордонною установою України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

3. Строки та порядок прийому заяв і документів

Порядок роботи Приймальної комісії: щодня, крім суботи та неділі, з 10.00 до 17.00. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури денної форми навчання проводяться в такі строки:

- 3.1. Прийом заяв і документів, конкурсний відбір та зарахування на навчання проводиться в такі строки:

Етапи та строки вступної кампанії	
Початок прийому заяв та документів	1 серпня 2023 року
Закінчення прийому заяв та документів	10 вересня 2023 року
Строки проведення відбору	вересень – жовтень 2023 року
Термін зарахування вступників за кошти державного бюджету	1 листопада 2023 року

Термін зарахування вступників за кошти фізичних осіб, за рахунок цільових державних кредитів	1 листопада 2023 року
--	-----------------------

3.2. Вступники до аспірантури особисто подають такі документи:

- заяву на ім'я директора ;
- копію документа, що посвідчує особу та громадянство;
- копії диплома магістра (спеціаліста) та додатку до нього. Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 р.
- 3 кольорові фотокартки 3x4 см.;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копію військового квитка або посвідчення про прописку (для військовозобов'язаних);
- засвідчену копію сертифіката міжнародного зразка з іноземної мови (за наявності);
- список опублікованих наукових праць та їх копії (за наявності). Вступники, які не мають опублікованих наукових праць, подають наукові доповіді (реферати) з обраної ними наукової спеціальності. Наукова доповідь (реферат) – це науковий текст обсягом до 20 стр., підготовлений вступником до аспірантури, в якому здійснюється аналіз актуальних філософських проблем; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо;
- рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/наукової установи (за наявності);
- автобіографію, особовий листок з обліку кадрів установленої форми, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-о;
- згода на збір та обробку персональних даних.

3.3. Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури на денну форму навчання та довідка про середньомісячну заробітну плату з останнього місця роботи (за підписами керівника установи та головного бухгалтера) для нарахування стипендії подаються аспірантом особисто в десятиденний термін після зарахування до аспірантури.

4. Вступні випробування та зарахування до аспірантури

4.1. Вступні випробування на навчання в аспірантурі ЦГО НАН України складаються з :

- вступного іспиту зі спеціальності філософія (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. При визначенні результатів конкурсу зазначені сертифікати порівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;
- оцінювання наукової доповіді (реферату) (з її можливою презентацією за рішенням ЦГО НАН України) відбувається на вступному іспиті зі спеціальності.

Результати вступних іспитів до аспірантури ЦГО НАН України дійсні протягом календарного року.

- 4.2. Оцінювання знань вступника до аспірантури відбуватиметься за 100 – бальною шкалою. Якщо вступник одержав на вступному іспиті до аспірантури зі спеціальності менше 60 балів, він втрачає право участі у конкурсі і не допускається до складання наступних іспитів.
Шкала оцінок: 90-100 балів – «**відмінно**», 80-89 балів – «**дуже добре**», 70-79 балів – «**добре**», 60-69 балів – «**задовільно**», 59 і менше балів – «**незадовільно**».
- 4.3. Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури формуватиметься за формулою: $КБ = ВІС + ВІФ + ВІМ + НД$, де:
ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (вага якого становить 50 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,50);
ВІМ – результат вступного іспиту з іноземної мови (вага якого становить 20 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,20);
ВІФ – результат вступного іспиту з філософії (вага якого становить 20 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,20);
НД – оцінювання наукової доповіді (реферату) (вага якого становить 10 відсотків конкурсного бала, ваговий коефіцієнт – 0,10).
- 4.4. Вступники, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж, та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування.
Додаткові вступні випробування передують вступним іспитам з іноземної мови та спеціальності. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

- 4.5. У разі одержання однакової кількості балів за результатами складання вступних іспитів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники які:
- отримали більш високий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності;
  - мають публікації у виданнях, які включені до баз Scopus або Web of Science;
  - мають сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови за професійним спрямуванням, що підтверджує рівні B2 – C2;
  - мають рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу/наукової установи.
- 4.6. Особам, допущеним за рішенням приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.
- 4.7. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом, можуть бути рекомендовані до зарахування в аспірантуру для освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб.
- 4.8. Особи, які без поважних причин не з'явились на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не дозволяється. Вступ до аспірантури поза конкурсом не допускається.
- Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року;
- рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (за наявності);
  - копію паспорта;
  - копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
  - довідку з постійного місця реєстрації (для осіб, які мають намір проживати в гуртожитку НАН України);
  - міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівні B2 - C2 (за наявності).
- Паспорт, диплом про вищу освіту та військовий квиток (посвідчення офіцера), подаються вступниками особисто.
  - Дослідницька пропозиція - це науковий текст обсягом до 5 стор., підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.
- Вимоги до дослідницьких пропозицій формує ЦГО НАН України відповідно до особливостей спеціальності.

Оцінювання дослідницької пропозиції (з можливою презентацією її за рішенням Центру) відбуватиметься на вступному іспиті зі спеціальності як його складова.

- Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури на денну форму навчання та довідка про середньомісячну заробітну плату з останнього місця роботи (за підписами керівника установи та головного бухгалтера) для нарахування стипендії подаються аспірантом особисто в десятиденний термін після зарахування до аспірантури.

4.9. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора ЦГО НАН України на підставі рішення приймальної комісії та рішення засідання Вченої ради. Одночасно з зарахуванням аспіранту призначається науковий керівник.

4.10. Організація прийому до аспірантури ЦГО НАН України окрім цих Правил, здійснюється також на підставі рішень і рекомендацій з даних питань Президії НАН України та Сектору підготовки наукових кадрів Відділу наукових і керівних кадрів НАН України.